Ба Шурои диссертатсионии **6D.КОА-003-и** назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (734025, ш. Душанбе, к. Буни Ҳисорак, Шаҳраки донишҷӯён, бинои таълимии 7, ауд. 102, www.tnu.tj, E-mail: **6D.КОА-003@mail.ru**)

ТАҚРИЗ

ба автореферати Вазирзода Дилором Раҷамат дар мавзуи “Ташаккул ва равнақи маблағгузории хурд дар Ҷумҳурии Тоҷикистон”, ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.07 - Молия, муомилоти пулӣ ва қарз пешниҳод шудааст

Дар Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 қайд шудааст, ки вазифаи минбаъда дар самти баланд бардоштани иқтидор ва рақобатпазирии муассисаҳои молиявӣ ва рушди инфрасохтори бахши молиявии мамлакат «...мусоидат ба воридшавии хизматрасониҳои бонкии чакана дар деҳот миёни оилаҳои дорои сатҳи пасти даромад, аз ҷумла бо истифода аз воситаҳои алоқаи мобилӣ барои хизматрасониҳои молиявӣ, ташаккул додани низоми сезинагии қарздиҳӣ, беҳтар намудани дастрасии хизматрасониҳо дар соҳаи маблағгузории қишри осебпазири аҳолӣ, бахусус занон ва ҷавонон»иборат мебошад. Яъне, масоили маблағгузории хурд ҳамчун унсури муҳимми иқтисодӣ дар рушди субъектҳои хоҷагидории хурду миёна, дастгирии аҳолии қишри дорои имкониятҳои маҳдуд бо захираҳои молиявӣ дар ҳаҷми хурд, пешниҳоди имкониятҳои весеъ намудани бозор ва паст кардани сатҳи камбизоатӣ нақши муҳим дорад. Бо густаришёбии муносибатҳои пулию қарзӣ ва хоҷагидорӣ сол аз сол нақш ва аҳаммияти маблағгузории хурд дар иқтисодиёти миллӣ боз ҳам афзоиш меёбад. Зуҳури раванди маблағгузории хурд ҳамчун як падидаи муҳимми иқтисодӣ-иҷтимоӣ амри воқеӣ ба шумор меравад. Дар шароите, ки ҷомеаи ҷаҳонӣ барои ноил гардидан ба Ҳадафҳои рушди устувори пешниҳоднамудаи СММ кӯшиш ба харҷ дода истодаанд, ташаккул ва равнақи ин падидаи муҳимми иқтисодӣ-иҷтимоӣ дар ҷумҳурии мо шоёни

дастгирӣ мебошад. Ҳамаи ин гуфтаҳо аз мубрамият ва рӯзмарра будани мавзӯи интихобнамудаи диссертатсия гувоҳӣ медиҳад.

Муаллиф, дар таҳқиқоти илмӣ пас аз омӯхтани доктринаҳои илмии олимони хориҷию ватанӣ оид ба маблағгузории хурд, хулосаҳои аниқ ва дуруст баровардааст, ки мафҳуми маблағгузории хурд ҳамчун шакли фаъолияти молиявие, ки мақсади он дар шароити муосир ҷалб намудани даромад, ба воситаи иҷрои хизматрасониҳои мухталифи молиявӣ, маъмулан ба аҳолии камбизоат ё субъектҳои хоҷагидории хурду миёна аз қишрҳои гуногуни ҷомеа, дар асоси зарурати беҳтар кардани сатҳи зиндагӣ ва баланд бардоштани маърифати молиявии аҳолӣ мебошад. Бо назардошти ин маънидод муаллиф мафҳуми илмии маблағгузории хурдро ба чаҳор ҷанбаи муҳимми иқтисодӣ ва иҷтимоӣ ҷудо намудааст:

Якум, маблағгузории хурд ин шакли фаъолияти хизматрасонии молиявӣ барои субъектҳои хоҷагидории хурду миёна ва аҳолии қишри дорои имкониятҳои маҳдуд мебошад;

Дуюм, маблағгузории хурд ба сифати дастгирии молиявӣ дар ҳаҷми хурд пешниҳоди имкониятҳои васеъ намудани бозор ва паст кардани сатҳи камбизоатиро мефаҳмонад;

Сеюм, бар ивази иҷро намудани хизматрасониҳои молиявӣ маблағгузории хурд ба таъминкунандааш дар асоси шартномаи ҳамкорӣ фоидаи иқтисодӣ меорад;

Чаҳорум, баланд гардидани сатҳи маърифати молиявии аҳолӣ аз ширкат дар раванди баргузории чорабиниҳо ва ҳамкорӣ бо ташкилотҳои маблағгузории хурд.

Дар баробари ҷиҳатҳои мусбӣ дар автореферат мазкур камбудиҳо низ ба назар мерасанд. Бояд қайд кард, ки муаллиф дар таълифи он захмати зиёдеро ба харҷ додааст, аммо баъзе норавшаниҳо, аз қабили хатогиҳои услубӣ ва парокандагии фикрӣ дар матнҳо ҷой доранд.

1. Агар муаллиф таҷрибаи мамлакатҳои хориҷиро оид ба такмили маблағгузориҳои хурд барои соҳибкории хурду миёна дар мисоли

давлатҳои ИДМ шарҳ дода, ҷиҳатҳои мусбии онро муайян мекард, он гоҳ кори илмӣ боз ҳам хубтар мешуд. Масалан, сатҳи фоизи қарздиҳии хурд ва механизми пешниҳоди онҳо.

2. Дар кори диссертатсионӣ муаллиф ба рушди маблағгузориҳои қарзӣ барои соҳибкории хурду миёна дар Ҷумҳурии Тоҷикистон диққати махсус додааст, аммо оид ба рушди онҳо дар минтақаҳои ҷумҳурӣ маълумоти мукаммал пешниҳод накардааст.

Пешниҳоди мазкур хусусяти маслиҳатӣ дошта, ба мазмун ва мундариҷаи автореферат таъсири манфӣ расонида наметавонад.

Аз ин рӯ, диссертатсияи илмии Вазирзода Дилором Раҷамат дар мавзуи "Ташаккул ва равнақи маблағгузории хурд дар Ҷумҳурии Тоҷикистон" барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ дар сатҳи зарурии илмӣ иҷро гардида, ба талаботҳои Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ» ва бо Қарори Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ карда шудааст, мувофиқ буда, муаллифи он Вазирзода Дилором Раҷамат сазовори додани дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз руйи ихтисоси 08.00.07 - Молия, муомилоти пулӣ ва қарз мебошад.

Тақриздиҳанда:
н.и.и., мудири кафедраи
кори бонкии ДДҲБСТ: Юсупов Д.С.

Суроға: 735700, Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Хуҷанд, мкр-н 17, бинои 1.
Почтаи эл. davron-yusupov@mail.ru тел: +992 92 9765757

Имзои Юсупов Д.С.-ро тасдиқ мекунам:
Сардори раёсати кадрҳо
ва корҳои махсуси ДДҲБСТ Мирпоччоев И.Ҳ.

18.06.2024